

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0821U101856

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 23-06-2021

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**



## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Рісний Олег Петрович

2. Risnyy Oleh P.

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор філософії

**Шифр наукової спеціальності:** 051

**Назва наукової спеціальності:** Соціальні та поведінкові науки. Економіка

**Галузь / галузі знань:**

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 08-06-2021

**Спеціальність за освітою:** Правознавство

**Місце роботи здобувача:** Львівський міський центр зайнятості

**Код за ЄДРПОУ:** 25555035

**Місцезнаходження:** вул. Княгині Ольги, 122, м. Львів, Львівська обл., 79060, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство соціальної політики України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### **III. Відомості про дисертацію**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** ДФ 47.104.005

**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет водного господарства та природокористування

**Код за ЄДРПОУ:** 02071116

**Місцезнаходження:** вул. Соборна, буд. 11, м. Рівне, Рівненський р-н., Рівненська обл., 33028, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України

**Код за ЄДРПОУ:** 16305291

**Місцезнаходження:** вул. Нововокзальна, 17, м. Київ, 03038, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство соціальної політики України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 06.77.61

**Тема дисертації:**

1. Системні пріоритети регулювання ринку праці України в умовах євроінтеграції
2. System priorities of labor market regulation of Ukraine in the conditions of European integration

**Реферат:**

1. На основі аналізу процесу євроінтеграції країн Східної Європи систематизовано основні виклики, продемонстровано загрози та нові можливості від трансформацій при ефективній державній політиці, запропоновано показник паритету розвитку ринку праці, в тому числі в динаміці, як кореляцію між середньорічними трудовими доходами населення та рівнем зайнятості. Оцінено вплив роботизації та автоматизації на ринки праці майбутнього, продемонстровано світові підходи у вирішенні проблем забезпечення населення зайнятістю та доходами, висвітлено прогнози щодо професій з найбільшою загрозою зникнення та новітніх професій майбутнього. Запропоновано основні пріоритети щодо адаптації

державних засобів до нових викликів. На основі аналізу опитування клієнтів ЄС протягом 2013-2019 рр., продемонстровано відчутний рівень територіальної мобільності населення та готовності до зовнішньої трудової міграції (22-26%), значно більший відсоток готовності продовжувати шукати роботу в Україні (64-72%) чи започатковувати власну справу (23-29%), проте, за умови державної підтримки, підвищення кваліфікації чи зміни професії. Продemonстровано механізми зменшення негативних складових трудової міграції, використання позитивних можливостей, що відкриваються з використанням системи обміну вакансій EURES за участі ДСЗ. Акцентовано на перевагах легалізованого міждержавного ринку праці в частині забезпечення правового та соціального захисту населення, зменшення державних витрат на соціальне забезпечення, відкриття нових можливостей для реєміграції тощо. На основі дослідження норм Ради Європи, Міжнародної організації праці та Європейського Союзу систематизовано основні міжнародні стандарти інституційного регулювання ринку праці. Проаналізовано та узагальнено стандарти матеріального забезпечення на випадок безробіття як інструмент ефективного впливу на ринки праці. Встановлено необхідність забезпечити допомогою мінімуму, потрібного для покриття витрат на основні життєві потреби і, в той же час, не знижувати стимули до зайнятості. Продemonстровано, що в Україні більш як 75% бюджету ДСЗ витрачається на допомогу з безробіття та лише 5% - на активні програми. Порівняльний аналіз із практикою Польщі, Латвії та Естонії продемонстрував значно ліберальніші вітчизняні підходи щодо виплати допомоги з безробіття. У співвідношенні допомоги з безробіття та зарплати в Україні та Польщі спостерігається мотиваційна складова до працевлаштування в Польщі та відсутність такої в Україні. В Україні понад 75% допомоги з безробіття виплачується у розмірі більшому за мінімальну зарплату, що не забезпечує мотивації до працевлаштування. Висвітлено порушення принципу справедливості при призначенні соціальної допомоги у максимальному розмірі. Вона по суті субсидіюється та є грошовим еквівалентом сплати відповідних соціальних внесків впродовж 20-25 років, а може бути призначеною вже після пів року стажу. Запропоновано механізм вивільнення до 30% коштів фонду на активні програми шляхом зменшення максимального розміру допомоги, зміни умов її повторного отримання, зменшення тривалості виплати, збільшення бази відрахувань для розрахунку, зміни підходів до підходящої роботи. Запропоновано збалансовану політику матеріального забезпечення на випадок безробіття як інструмент посилення мотивації до пошуку роботи та зменшення утриманських настроїв в суспільстві. Аналіз Європейської стратегії зайнятості WAPES та Стратегії мережі державних служб зайнятості ЄС PES-Network виокремив основні виклики та загрози, які постають на ринках праці. Аналіз служб зайнятості Данії, Великобританії, Швеції, Нідерландів, Австралії, Німеччини та Польщі визначив переваги локальної гнучкості та самостійності над жорсткою централізацією. Визначено та узагальнено основні інноваційні принципи регулювання ринку праці службами зайнятості: гнучкість, адресність та багатоканальність. Систематизовано організаційно-економічні механізми регулювання ринку праці державними службами зайнятості: профілювання клієнтів, розвиток людських ресурсів, мобільність робочої сили, справедливість й обґрунтованість матеріального забезпечення на випадок безробіття. Констатовано необхідність впровадження механізмів оновлення трудового потенціалу в Україні, що повинні включати: стимулювання реєміграції українців з-за кордону, справедливе та мотиваційне соціальне забезпечення, зменшення частки тіньової зайнятості, легалізований міждержавний ринок праці, впровадження доступних програм навчання дорослого населення, спрощені умови реєстрації та ведення бізнесу, програми підтримки малого бізнесу, встановлення дієвих механізмів залучення іноземних фахівців. Запропоновано ключові системні пріоритети регулювання ринку праці в Україні: інновації та локальна самостійність, інклюзивність та адресність послуг, орієнтованість послуг на клієнта, пріоритет активних програм над пасивним утриманням, справедливе та мотиваційне соціальне забезпечення, легалізація зайнятості, оновлене трудове законодавство, легалізований міждержавний ринок праці.

2. Based on the analysis of the process of European integration of Eastern Europe, the main challenges are systematized, threats and new opportunities for transformation with effective public policy are demonstrated, the labor market parity indicator is proposed, including in dynamics, as a correlation between average annual income and employment level. The impact of robotics and automation on the labor markets of the future is assessed, the

approaches in solving the problems of providing the population with employment and income are demonstrated, the forecasts on the professions with the greatest threat of extinction and the newest professions of the future are highlighted. The main priorities for adapting public funds to new challenges are proposed. Based on the analysis of the survey of PES clients during 2013-20, a significant level of territorial mobility of the population and readiness for external labor migration was demonstrated (22-26%), a much higher percentage of readiness to continue looking for work in Ukraine (64-72%) or to start own business (23-29%), however, subject to state support, training or change of profession. Mechanisms for reducing the negative components of labor migration, the use of positive opportunities opened up using the EURES vacancy exchange system with the participation of the PES are demonstrated. Emphasis is placed on the advantages of the legalized interstate labor market in terms of providing legal and social protection, reducing government spending on social security, opening new opportunities for re-emigration and more. Based on the study of the norms of the Council of Europe, the International Labor Organization and the European Union, the main international standards of institutional regulation of the labor market are systematized. The standards of material support in case of unemployment as a tool of effective influence on labor markets are analyzed and generalized. It is necessary to provide the minimum necessary to cover the cost of basic living needs and, at the same time, not to reduce incentives for employment. It has been shown that in Ukraine more than 75% of the PES budget is spent on unemployment benefits and only 5% on active programs. A comparative analysis with the practice of Poland, Latvia and Estonia showed much more liberal domestic approaches to the payment of unemployment benefits. In the ratio of unemployment benefits and wages in Ukraine and Poland, there is a motivational component to employment in Poland and the lack of such in Ukraine. In Ukraine, more than 75% of unemployment benefits are paid in excess of the minimum wage, which does not provide motivation for employment. Violation of the principle of justice in the appointment of social assistance in the maximum amount is highlighted. It is essentially subsidized and is the monetary equivalent of paying the relevant social contributions for 20-25 years, and can be appointed after six months of service. A mechanism for releasing up to 30% of the funds for active programs by reducing the maximum amount of assistance, changing the conditions for its re-receipt, reducing the duration of payment, increasing the base of deductions for calculation, changing approaches to appropriate work. A balanced unemployment policy has been proposed as a tool to increase motivation to look for work and reduce alimony in society. The analysis of the European Employment Strategy WAPES and the Strategy of the EU Public Employment Services PES-Network highlighted the main challenges and threats that arise in the labor markets. An analysis of the employment services of Denmark, the United Kingdom, Sweden, the Netherlands, Australia, Germany and Poland identified the advantages of local flexibility and autonomy over rigid centralization. The main innovative principles of labor market regulation by employment services are defined and generalized: flexibility, targeting and multichannel. Organizational and economic mechanisms of labor market regulation by state employment services are systematized: client profiling, human resources development, labor mobility, fairness and validity of material support in case of unemployment. The need to introduce mechanisms to renew labor potential in Ukraine, which should include: stimulating re-emigration of Ukrainians from abroad, fair and motivational social security, reducing the share of shadow employment, legalized interstate labor market, implementation of affordable adult education programs, simplified registration and management conditions business, small business support programs, establishment of effective mechanisms for attracting foreign specialists. Key systemic priorities of labor market regulation in Ukraine are proposed: innovations and local independence, inclusiveness and targeting of services, client-oriented services, priority of active programs over passive welfare, fair and motivational social security, employment legalization, updated labor legislation.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Грішнова Олена Антонівна

2. Grishnova Olena Antonivna

**Кваліфікація:** 08.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ільїч Людмила Миколаївна

2. Ilich Liudmyla Mykolaivna

**Кваліфікація:** 08.00.07

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Степура Тетяна Михайлівна

2. Stepura Tetiana Mykhailivna

**Кваліфікація:** 08.02.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

**Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ковшун Наталія Едуардівна

2. Kovshun Natalia E.

**Кваліфікація:** 08.00.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Олійник Олена Олександрівна

2. Oliinyk Olena Oleksandrivna

**Кваліфікація:** 08.00.07

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

## VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Міщук Галина Юріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Міщук Галина Юріївна

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

**Реєстратор**

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Т.А.